

Abordarea comparativă a performanțelor academice ale studenților dinainte și după pandemia de COVID-19

Dobre Alina Nicoleta

Rezumat: Contextul actual al României este caracterizat de o serie de schimbări majore impuse de pandemia de COVID-19. Această pandemie a impulsionat trecerea bruscă la utilizarea tehnologiilor digitale și desfășurarea activităților din foarte multe domenii, în mediul online. În domeniul educației, au fost necesare schimbări în ceea ce privește mediile de învățare, strategiile educaționale și activitățile didactice. În acest context, scopul acestui articol este identificarea nivelului performanțelor academice ale studenților dinainte și după pandemia de COVID-19 și măsura în care motivația a contribuit la obținerea performanțelor. Datele au fost colectate de la 801 de studenți folosind un chestionar online. Rezultatele au arătat că performanțele academice ale studenților din mediul online sunt semnificativ statistic diferite față de cele înregistrate în mediul față în față. Așadar, în mediul online formele de motivație au influențe pozitive mai mari asupra performanțelor academice.

Cuvinte cheie: COVID-19, cursuri online, motivație, performanță academică.

Abstract: Romania's current context is characterized by a series of major changes imposed by the COVID-19 pandemic. This pandemic has driven the sudden shift to the use of digital technologies and the development of activities in many areas, in the online environment. In the field of education, changes were needed in terms of learning environments, educational strategies and teaching activities. In this context, the purpose of this article is to identify the level of academic performance of students before and after the COVID-19 pandemic and the extent to which motivation contributed to the performance. Data were collected from 801 students using an online questionnaire. The results showed that students' academic performance from online environment is statistically significantly different from those recorded in the face-to-face environment. Therefore, in the online environment, forms of motivation have greater positive influences on academic performance.

Keywords: COVID-19, online classes, motivation, academic performance.

1. Introducere

Dezvoltarea rapidă a tehnologiei digitale din ultima vreme a fost o consecință a situației globale actuale. În urma apariției unui sindrom respirator sever, Sars-CoV-2, cunoscut sub numele de COVID-19, identificat pentru prima dată la sfârșitul lunii decembrie 2019 în Wuhan, China, care s-a răspândit în peste 200 de țări, a fost anunțată pandemie globală de către Organizația Mondială a Sănătății la 11 martie 2020. Astfel că, milioane de oameni printre care cercetători, cadre universitare, personal corporativ, studenți au fost forțați de către guvernele naționale să rămână în siguranță prin măsurile de restricție impuse de lege. Printre măsurile impuse se regăsește și restricționarea accesului fizic la clasă, fapt ce a afectat 1,5 miliarde de școlari, elevi și studenți. În acest caz, cursurile online au fost o alternativă pentru continuarea anului universitar în condiții de pandemie¹.

În condițiile impuse de pandemia de COVID-19, desfășurarea activităților de predare-învățare nu ar fi fost posibilă fără utilizarea riguroasă a diferitelor platforme de predare online. Prin urmare, și studenții au fost nevoiți să se adapteze la noile medii de predare și să învețe să folosească diferite tipuri de platforme, precum ZOOM, Google Classroom etc., pentru a continua procesul de învățare și dezvoltare. Mai mult, în cadrul acestui studiu², s-a demonstrat că, din perspectiva studenților, principalele provocări ale educației online sunt: comunicarea

¹ Hasan, N., & Bao, Y. (2020). Impact of "e-Learning crack-up" perception on psychological distress among college students during COVID-19 pandemic: A mediating role of "fear of academic year loss", *Children and Youth Services Review*, 118 (3), 105-114.

² Corboș R., Bunea, O., Zamfir, A., & Gora, A. (2020). Going online: the influence of COVID-19 on student's learning experience. București, *Proceedings of the 14th International Management Conference*, 5-6 Noiembrie 2020, 355-368

interpersonală, utilizarea instrumentelor tehnologice, gestionarea timpului, lipsa experienței în învățarea online, evaluarea studenților, precum și anxietatea și stresul cauzate de pandemie.

Toate aceste provocări și obstacole au o influență majoră asupra performanțelor academice ale studenților. Acest articol își propune să analizeze nivelul performanțelor academice ale studenților dinainte și după pandemia de COVID-19, și măsura în care motivația a contribuit la obținerea performanțelor.

2. Motivație și performanță academică

Literatura de specialitate a evidențiat legătura dintre motivație și performanță prin ideea că o motivare bună implică o creștere a satisfacției care conduce la performanță. Alți specialiști sunt de părere că performanța determină satisfacția, mai ales în situația în care performanța este însoțită de recompense corespunzătoare. Un element de bază al relației dintre motivație și performanță este nivelul de aspirație. Atunci când studentul realizează o sarcină de învățare poate, fie să aibă un sentiment de reușită, fie de nereușită, care rezultă din compararea rezultatului obținut cu un rezultat de referință, numit nivel de aspirație. Astfel, nivelul de aspirație este considerat ca fiind așteptările, scopurile pe care dorește să le atingă o persoană la finalul realizării unei sarcini³.

Performanța este definită în Dicționarul Explicativ al Limbii Române⁴ ca fiind un „rezultat deosebit de bun obținut de cineva sau o realizare deosebită într-un domeniu de activitate”. Această definiție reflectă ideea conform căreia performanța conduce la satisfacție, în sensul că obținerea unor rezultate remarcabile determină apariția sentimentului de realizare și împlinire.

O altă definiție susține că performanța reprezintă gradul de participare al unui individ la realizarea sarcinilor pe care le are de îndeplinit. Astfel, pe măsură ce gradul de participare al individului este mai mare, va crește și nivelul performanței. Însă, performanța depinde de factori precum: nivelul abilităților, nivelul aptitudinilor, înțelegerea sarcinii și șansa. Deși individul depune efort pentru realizarea sarcinilor și este bine motivat, e posibil ca acesta să nu aibă o performanță deosebită, ca urmare a lipsei aptitudinilor și abilităților necesare, fapt care conduce la consumarea inefficientă a efortului⁵.

În ceea ce privește mediul academic, motivația a fost stabilită ca fiind un factor important pentru performanțele studenților. Diverse cercetări au arătat că legătura dintre motivația studenților și adoptarea unor comportamente orientate spre mediul academic constă în timpul alocat studiului, participarea activă la clasă, lucrul cu colegii și urmărirea unor cursuri mai solicitante. Aceste activități conduc în mod direct la învățare sporită, performanță academică îmbunătățită și o mai bună pregătire pentru succesul individului. Astfel că, motivația și formele acesteia contribuie la creșterea calității vieții de student, performanța academică fiind unul dintre principalele aspecte ale acesteia⁶.

În cadrul unui alt studiu⁷, performanța academică este descrisă ca reprezentând nivelul de cunoștințe al unui student, fiind măsurată prin note și calificative. Astfel, s-a demonstrat că performanțele academice scăzute au fost identificate la studenții superficiali, care aveau o dorință de perfecționare scăzută, lipsind preferința pentru aprofundarea învățării. Performanța academică

³ Oprea, O. M. (2017). Rolul motivației în stimularea succesului școlar. Disponibil la: <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/2095>, accesat în 15 februarie 2021.

⁴ Academia Română (2016). *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*. Ediția a III-a ed. București: Universul Enciclopedic.

⁵ Burduș, E., & Popa, I. (2018). *Fundamentele managementului organizației*. 3rd ed. București: Pro Universitaria.

⁶ Xie, K., Vongkulluksn, V., Lu, L., & Cheng, S. (2020). A person-centered approach to examining high-school students' motivation, engagement and academic performance. *Contemporary Educational Psychology*, 62(4), 10-18.

⁷ Robotă, M. R. (2018). *Personalitate, motivație și performanță academică*. Iași: Institutul European.

este determinată și de persistența studenților în activitatea de pregătire academică, aceasta fiind mai redusă în cazul studenților cu un nivel de perseverență scăzut și invers.

Mai multe cercetări au fost făcute recent pentru a prezice performanța academică pe baza datelor din Sistemul de Management al Învățării. O provocare pe care o observăm este dificultatea de a găsi un set de variabile care pot prezice în mod consecvent performanța studenților pe parcursul mai multor cursuri. Unul dintre motivele acestei dificultăți este influența condițiilor de învățare (care includ metodele de predare, modalitățile de motivare etc.) asupra succesului academic al unui student la un moment dat⁸.

În acest sens, consider că performanța academică cuprinde diverse elemente care contribuie la succesul studentului în mediul academic, și anume: notele la examenele semestriale, care reflectă performanțele cognitive sau deprinderile (în cazul unui examen practic), prezența la cursuri, participarea activă și atenția, produsele activității de învățare (proiecte, lucrări științifice), participarea la activități nededactice în mediul academic etc. Pentru o analiză eficientă, elementele performanței academice au fost structurate în trei categorii: performanța, ce are în vedere *dezvoltarea personală* (cunoștințe acumulate, competențe dobândite, voluntariat); *rezultatele academice* (produsele activității de învățare, notele, calificativele) și *rezultatele de comportament* (prezența, participarea activă, atenția). Prin urmare, am construit următoarea ipoteză:

H1: Formele motivației (intrinsecă pozitivă, intrinsecă negativă, extrinsecă pozitivă, extrinsecă negativă) au o influență pozitivă asupra performanțelor academice ale studenților (dezvoltare personală, rezultate academice, comportament școlar) în cadrul cursurilor față în față.

3. Influența mediului online asupra motivației

Având în vedere situația cu care ne confruntăm astăzi, pe plan mondial, și anume pandemia de coronavirus, am identificat ca factor important în motivația studenților mediul de învățare online. Trecerea bruscă la acest mediu de învățare și diversificarea metodelor și mijloacelor de predare a avut un puternic impact asupra actorilor implicați.

Tehnologiile digitale și resursele online se extind acum în toate domeniile de predare și învățare. Dezvoltarea tehnologică rapidă presupune transformarea instituțiilor de învățământ superior, care încep o nouă eră, prin care îi ajută pe studenți să realizeze o învățare de calitate prin promovarea inovației în pedagogia învățământului superior și formarea profesorilor. Însă, au existat câteva obiecții cu privire la tranziția către formele de învățare online. John Cochrane, profesor la Universitatea din Chicago, subliniază că formele tradiționale, precum interacțiunea și angajamentul social, creează posibilitatea ca studenții să facă greșeli, din care ar putea apoi să învețe și să aplice aceste cunoștințe pe forumuri, conversații pe Google și alte formulare online, care nu sunt la fel de bune ca o experiență la clasă⁹.

Învățarea în mediul online poate reprezenta o oportunitate de extindere sau adaptare a activităților educative. E-learning-ul este un tip de platformă de învățare sau predare care depinde de dispozitive electronice și tehnologie, în locul hârtiei și predării la clasă. Alți termeni care pot fi folosiți pentru a se referi la acest tip modern de învățare includ învățarea virtuală, învățarea bazată pe browsere web și implicit pe calculator. E-learning include orice formă de comunicare digitală utilizată pentru a livra informație. Există două tipuri principale de e-learning: independent de timp de tip asincron, unde studenții studiază din materialele descărcabile la momentul convenabil și tipul sincron, unde învățarea online are loc în timp real,

⁸ Bravo-Agapito, J., Romero, S., & Pamplona, S. (2021). Early prediction of undergraduate Student's academic performance in completely online learning: A five-year study. *Computers in Human Behavior*, 115(2), 106-117.

⁹ Limani, Y., Hajrizi, E., Stapleton, L., & Retkoceri, M. (2019). Digital Transformation Readiness in Higher Education Institutions (HEI): The Case of Kosovo. *International Federation of Automatic Control*, 52-57.

având capacitatea de a interacționa și de a discuta cu studenții în cadrul conferințelor programate la ore stabilite în orar¹⁰.

Desfășurarea cursurilor în mediul online cuprinde aspecte care contribuie la creșterea sau diminuarea motivației studenților, ce sunt reprezentate de gradul de confort și libertatea studentului, prin faptul că nu mai este necesar să respecte anumite condiții impuse de mediul academic referitoare la comportamentul în incinta instituției de învățământ, disponibilitatea resurselor materiale în format electronic, participarea la cursuri din diverse locuri etc. Instruirea online oferă cursanților posibilitatea de a dobândi experiență de învățare oricând, oriunde, astfel încât aceștia își pot controla modul și ritmul de învățare¹¹.

Un alt rol important al mediului online a fost asupra finalității procesului de învățare reflectat prin prisma performanțelor academice. Prima categorie de performanțe, referitoare la *dezvoltarea personală a studentului* în context academic, a fost afectată de trecerea în mediul online prin faptul că accesul la resursele educaționale (în cazul resurselor în format fizic) a fost limitat sau chiar restricționat. În ceea ce privește a doua categorie de performanțe, *rezultatele academice* din mediul online, se vor analiza într-o abordare comparativă cu rezultatele academice din timpul cursurilor față în față. Din observarea unor documente administrative (tabele nominale cu medii, tabelele pentru bursă) se înregistrează o creștere a mediilor studenților la examenele din mediul online. Ultima categorie de performanțe, și anume *rezultatele manifestării unor comportamente*, vor fi diferite în funcție de capacitatea de adaptare a fiecărui student la cursurile online și de respectarea normelor impuse de situația actuală (prezență cu audio și video, participare activă prin încărcarea temelor pe platformă, rezolvarea cerințelor în intervalul orar alocat seminarului respectiv etc.). Prin urmare, am construit următoarea ipoteză:

H2: Formele motivației (intrinsecă pozitivă, intrinsecă negativă, extrinsecă pozitivă, extrinsecă negativă) au o influență pozitivă asupra performanțelor academice ale studenților (dezvoltare personală, rezultate academice, comportament școlar) în mediul online.

4. Metodologia cercetării

În partea aplicativă a lucrării, am ales ca metodă de cercetare sondajul de opinie, fiind utilizat un sondaj-pilot aplicat unui eșantion de studenți din cadrul Academiei de Studii Economice din București, care va fi urmat de un sondaj aplicat pe un eșantion mai mare și mai reprezentativ. Chestionarul-pilot a fost completat de 801 studenți din cadrul celor 11 facultăți ale universității, atât de la programele de licență, cât și de la programele de masterat. Acesta a fost distribuit online prin intermediul adreselor de e-mail instituționale și al grupurilor create pe rețelele de socializare.

Chestionarul a fost divizat în trei secțiuni. Prima secțiune vizează întrebările demografice referitoare la facultatea în cadrul căreia este student respondentul, programul de studii, mediul de proveniență, cazare în campus, existența unui job pe parcursul studiilor. A doua secțiune, intitulată motivația în timpul cursurilor față în față, cuprinde întrebări despre motivație și performanță cu referire la perioada în care cursurile se desfășurau față în față, având ca reper semestrul 1, an universitar 2019-2020. A treia secțiune, intitulată motivația în timpul cursurilor online, cuprinde întrebări despre motivație și performanță cu referire la perioada în care cursurile se desfășurau online, având ca reper semestrul 1, an universitar 2020-2021.

Datele colectate au fost analizate cu ajutorul programului SPSS (Statistical Package for the Social Sciences), utilizat pentru testarea ipotezelor. Mai întâi, au fost realizate statistici descriptive și a fost calculat coeficientul Cronbach Alpha, prezentat în Tabelul 1, pentru a evalua

¹⁰ Alqudah, Jammal, H.M., Saleh, O., Khader, Y., Obeidat, N., & Alqudah, J. (2020). Perception and experience of academic Jordanian ophthalmologists with E-Learning for undergraduate course during the COVID-19 pandemic. *Annals of Medicine and Surgery*, 59(8), 44-47.

¹¹ Alkış, N., & Taşkaya Temizel, T. (2018). The Impact of Motivation and Personality on Academic Performance in Online and Blended Learning Environments. *Educational Technology & Society*, 21(3), 35-47.

consistența internă a scalei. De asemenea, s-a verificat că nu există colinearitate, precum și faptul că variabilele independente sunt corelate cu cele dependente prin calculul coeficientului de corelație Pearson. În cele din urmă, a fost utilizată analiza de regresie liniară multiplă pentru a determina influența formelor de motivație (intrinsecă pozitivă, intrinsecă negativă, extrinsecă pozitivă, extrinsecă negativă) considerate variabile independente, asupra performanțelor academice ale studenților (dezvoltare personală, rezultate academice, comportament școlar), considerate variabile dependente.

Tabelul 1

Coeficienții Cronbach Alpha

	FAȚĂ ÎN FAȚĂ			ONLINE		
	Media	Deviația Standard	Cronbach ALPHA	Media	Deviația Standard	Cronbach ALPHA
Forme ale motivării						
Mot. intrinsecă pozitivă	3.765	0.933	0.763	3.163	1.154	0.833
Mot. intrinsecă negativă	2.590			1.082	2.661	
Mot. extrinsecă pozitivă	3.402	1.051		3.180	1.077	
Mot. extrinsecă negativă	2.786	1.198		2.799	1.232	
Performanța academică						
Dezvoltare personală	3.284	0.856	0.882	2.713	1.006	0.904
Rezultate academice	3.732			0.898	3.363	
Comportament școlar	3.843	0.955		3.364	1.147	

Sursă: autor cu IBM SPSS.

5. Prezentarea rezultatelor

Având în vedere rezultatele analizei preliminare în ceea ce privește faptul că nu există colinearitate între variabilele independente, s-au efectuat șase analize de regresie liniară multiplă atât pentru mediul de învățare față în față, cât și pentru mediul de învățare online, testate la un nivel de semnificație statistică de 0,05. Rezultatele modelului de regresie liniară multiplă între formele motivației și performanța academică pentru mediul de învățare față în față se regăsesc în tabelul 2.

Tabelul 2

Modelul de regresie liniară multiplă între formele motivației și performanța academică a studenților (față în față)

Variabile	Dezvoltare personală				Rezultate academice				Comportament școlar			
Forme ale motivării	B	β	t	p	B	β	t	p	B	β	t	p
Constanta	1.599		12.171	0.000	2.086		15.106	0.000	2.215		14.915	0.000
Mot. intrinsecă pozitivă	0.237	0.259	7.078	0.000	0.234	0.243	6.642	0.000	0.222	0.217	5.865	0.000
Mot. intrinsecă negativă	0.016	0.020	0.540	0.589	-0.070	-0.084	-2.249	0.025	-0.020	-0.023	-0.609	0.543
Mot. extrinsecă pozitivă	0.259	0.318	8.690	0.000	0.281	0.328	8.951	0.000	0.299	0.328	8.853	0.000
Mot. extrinsecă negativă	-0.047	-0.066	-1.775	0.076	-0.003	-0.005	-0.123	0.903	-0.062	-0.078	-2.057	0.040
R Square	0.263				0.260				0.242			
F / Sig. F	71.018 / 0.000***				70.039 / 0.000***				63.615 / 0.000***			

Sursă: Autor cu IBM SPSS

Notă: B – Coeficient nestandardizat; β – Coeficient standardizat; t – Valoarea testului t; p – probabilitatea; R Square – coeficient de determinare; F – F statistic; Sig. F – probabilitatea lui F.

Pentru prima categorie de performanțe, referitoare la dezvoltarea personală a studenților, modelul de regresie este valid, deoarece probabilitatea testului F este mai mică de 0,05. Astfel, conform coeficientului de determinare R Square, se poate afirma că 26,3% din varianța

performanțelor referitoare la dezvoltarea personală poate fi explicată de formele de motivație. Însă, se observă că dintre cele patru variabile independente analizate, două nu sunt semnificative statistic. Pentru motivația intrinsecă negativă $t=0,540$ și $p>0,05$, iar pentru motivația extrinsecă negativă $t=-1,775$ și $p>0,05$, ceea ce înseamnă că coeficienții de regresie nu sunt semnificativ diferiți de 0, iar contribuția la variația variabilei dependente nu este reprezentativă. În acest caz, cea mai mare contribuție la dezvoltarea personală a studentului, conform coeficienților de regresie nestandardizați Beta, o are motivația extrinsecă pozitivă (31,8%), urmată de motivația intrinsecă pozitivă (25,9%).

Pentru a doua categorie de performanțe, referitoare la rezultatele academice ale studenților modelul de regresie este valid, deoarece probabilitatea testului F este mai mică de 0,05. Astfel, conform coeficientului de determinare R Square, se poate afirma că 26% din varianța rezultatelor academice poate fi explicată de formele de motivație. În acest caz, cea mai mare contribuție la obținerea unor rezultate academice ridicate, conform coeficienților de regresie nestandardizați Beta, o are motivația extrinsecă pozitivă (32,8%), urmată de motivația intrinsecă pozitivă (24,3%). Motivația intrinsecă negativă are o contribuție de 8,4% în sensul scăderii rezultatelor academice, influența fiind una negativă, iar motivația extrinsecă negativă are o contribuție nesemnificativă, având un nivel de semnificație de peste 0,05, coeficientul de regresie nefiind statistic diferit de 0.

Pentru a treia categorie de performanțe, referitoare la comportamentul studenților în mediul academic, modelul de regresie este valid, deoarece probabilitatea testului F este mai mică de 0,05. Astfel, conform coeficientului de determinare R Square, se poate afirma că 24,2% din varianța performanțelor referitoare la comportamentul școlar poate fi explicată de formele de motivație. Și în acest caz, cele mai mari contribuții la varianța variabilei dependente aparțin motivațiilor extrinsecă pozitivă și intrinsecă pozitivă, în proporție de 32,8%, respectiv 21,7%. Motivațiile extrinsecă negativă și intrinsecă negativă nu au contribuții semnificative, coeficienții de regresie nefiind semnificativi statistic diferiți de 0.

Având în vedere aspectele prezentate, se poate afirma că performanța academică a studenților din timpul cursurilor față în față este determinată de motivațiile pozitive, în mai mare măsură de cele de natură extrinsecă, dar și de cele de natură intrinsecă, precum: recompensele primite (loc la buget, burse), laudele și aprecierile profesorilor și colegilor, satisfacția resimțită, creșterea stimei de sine, dorința de aprofundare a cunoștințelor.

Pentru a realiza o abordare comparativă între cele două perioade, s-au efectuat trei analize de regresie liniară multiplă între formele motivației și categoriile performanței academice pentru mediul de învățare online, ale căror rezultate sunt prezentate în tabelul 3.

Tabelul 3

Modelul de regresie liniară multiplă între formele motivației și performanța academică a studenților (online)

Variabile	Dezvoltare personală				Rezultate academice				Comportament școlar			
	B	β	t	p	B	β	t	p	B	β	t	p
Forme ale motivării												
Constanta	1.080		9.718	0.000	1.630		13.558	0.000	1.416		11.264	0.000
Mot. intrinsecă pozitivă	0.355	0.408	10.562	0.000	0.314	0.340	8.629	0.000	0.393	0.395	10.339	0.000
Mot. intrinsecă negativă	0.025	0.029	0.811	0.418	-0.036	-0.039	-1.085	0.278	0.026	0.025	0.73	0.466
Mot. extrinsecă pozitivă	0.235	0.252	6.491	0.000	0.291	0.294	7.419	0.000	0.294	0.276	7.169	0.000
Mot. extrinsecă negativă	-0.109	-0.134	-3.753	0.000	-0.031	-0.036	-0.986	0.324	-0.106	-0.114	-3.223	0.001
R Square	0.354				0.327				0.365			
F / Sig. F	109.134 / 0.000***				96.715 / 0.000***				114.595 / 0.000***			

Sursă: Autor cu IBM SPSS

Notă: B – Coeficient nestandardizat; β – Coeficient standardizat; t – Valoarea testului t; p – probabilitatea; R Square – coeficient de determinare; F – F statistic; Sig. F – probabilitatea lui F.

Pentru prima categorie de performanțe, referitoare la dezvoltarea personală a studenților, modelul de regresie este valid, deoarece probabilitatea testului F este mai mică de 0,05. Astfel,

conform coeficientului de determinare R Square, se poate afirma că 35,4% din varianța performanțelor referitoare la dezvoltarea personală poate fi explicată de formele de motivație. Însă, se observă că dintre cele patru variabile independente analizate, una nu este semnificativă statistic. Pentru motivația intrinsecă negativă $t = 0,811$ și $p > 0,05$, ceea ce înseamnă că coeficientul de regresie nu este semnificativ diferit de 0, iar contribuția la variația variabilei dependente nu este reprezentativă. În acest caz, cea mai mare contribuție la dezvoltarea personală a studentului, conform coeficienților de regresie nestandardizați Beta, o are motivația intrinsecă pozitivă (40,8%), urmată de motivația extrinsecă pozitivă (25,2%). Motivația extrinsecă negativă are o contribuție de 13,4% în sensul scăderii performanței, influența fiind negativă.

Pentru a doua categorie de performanțe, referitoare la rezultatele academice ale studenților, modelul de regresie este valid, deoarece probabilitatea testului F este mai mică de 0,05. Astfel, conform coeficientului de determinare R Square, se poate afirma că 32,7% din varianța rezultatelor academice poate fi explicată de formele de motivație. În acest caz, cea mai mare contribuție la obținerea unor rezultate academice ridicate, conform coeficienților de regresie nestandardizați Beta, o are motivația intrinsecă pozitivă (34%), urmată de motivația extrinsecă pozitivă (29,4%). Motivația intrinsecă negativă și motivația extrinsecă negativă nu au contribuții reprezentative, probabilitatea testelor statistice fiind mai mare de 0,05.

Pentru a treia categorie de performanțe, referitoare la comportamentul studenților în mediul academic, modelul de regresie este valid, deoarece probabilitatea testului F este mai mică de 0,05. Astfel, conform coeficientului de determinare R Square, se poate afirma că 36,5% din varianța performanțelor referitoare la comportamentul școlar poate fi explicată de formele de motivație. Și în acest caz, cele mai mari contribuții la varianța variabilei dependente aparțin motivațiilor intrinsecă pozitivă și extrinsecă pozitivă, în proporție de 39,5%, respectiv 27,6%. Motivația extrinsecă negativă are o contribuție de 11,4% în sensul scăderii performanței, influența fiind negativă, iar pentru motivația intrinsecă negativă $t = 0,73$ și $p > 0,05$, ceea ce înseamnă că coeficientul de regresie nu este semnificativ diferit de 0, iar contribuția la variația variabilei dependente nu este reprezentativă.

Având în vedere aspectele prezentate, se poate afirma că performanța academică a studenților din timpul cursurilor online este determinată de motivațiile pozitive, în mai mare măsură de cele de natură intrinsecă, dar și de cele de natură extrinsecă, precum: satisfacția resimțită, creșterea stimei de sine, dorința de aprofundare a cunoștințelor, recompensele primite (loc la buget, burse), laudele și aprecierile profesorilor și colegilor.

6. Concluzii

În acord cu scopul acestei lucrări de a aborda comparativ performanțele academice ale studenților în funcție de mediul de învățare, au fost demonstrate cele două ipoteze care măsoară influența motivației asupra nivelului performanțelor în perioada desfășurării cursurilor față în față, precum și în perioada desfășurării cursurilor online.

Pentru cele trei tipuri de performanțe (dezvoltarea personală, rezultatele academice, comportamentul de învățare), coeficientul de determinare prezintă valori mai mari în cazul performanțelor academice din mediul online ($R^2=35,4\%$; $R^2=32,7\%$; $R^2=36,5\%$) decât în cazul performanțelor din perioada cursurilor față în față ($R^2=26,3\%$; $R^2=26\%$; $R^2=24,2\%$). Acest lucru poate fi explicat prin faptul că în mediul online studenții obțin performanțe mai ridicate datorită unor surse de motivație corespunzătoare. Cel mai mare coeficient de determinare este înregistrat de comportamentul de învățare care se referă la prezența la cursuri, participarea activă, atenția, aspecte care au o tendință de creștere în mediul online datorită faptului că studentul poate participa la curs de oriunde și oricând, aflându-se în zona sa de confort. Un procent ridicat este înregistrat și de dezvoltarea personală a studentului care include cunoștințele acumulate, competențele și deprinderile dobândite, participarea la activități de voluntariat în cadrul universității. Aceste aspecte sunt mai satisfăcătoare în mediul online deoarece studentul are la

dispoziție mai mult timp pe care să îl aloce pentru studierea mai aprofundată a disciplinelor și chiar să participe la activități de voluntariat în mediul online (suport pentru departamentul IT, voluntari la procesul de admitere care s-a desfășurat online, etc.). Un procent mai ridicat față de cursurile desfășurate cu prezență fizică a fost înregistrat și în cazul rezultatelor academice care includ atât rezultatele finale exprimate prin note sau calitative, cât și produsele activității de învățare (proiecte de disciplină, lucrări științifice). Și în acest caz, existența unui timp suplimentar, ca urmare a măsurilor de restricție impuse de pandemia de COVID-19, a fost benefic pentru studenți, aceștia investind în realizarea unor proiecte și lucrări deosebite.

De asemenea, există diferențe între mediul online și mediul față în față și în cazul formelor de motivație care exercită influențe asupra performanțelor academice. Astfel, asupra performanțelor academice din mediul față în față, cele mai mari influențe sunt determinate de motivația extrinsecă pozitivă reprezentată de recompensele primite, laudele și aprecierile profesorilor și ale colegilor, obținerea cunoștințelor și deprinderilor necesare pentru practicarea viitoarei profesii, în timp ce asupra performanțelor academice din mediul online, cele mai mari influențe sunt determinate de motivația intrinsecă pozitivă reprezentată de satisfacția resimțită, creșterea stimei de sine, dorința de aprofundare a cunoștințelor. Așadar, se observă că, în mediul online, motivațiile de natură intrinsecă sunt mai accentuate, lucru ce se explică prin faptul că noul context impus de pandemie a provocat schimbări în ceea ce privește percepția studenților despre procesul de învățământ și, mai ales, despre piața muncii.

Prin urmare, se poate afirma că învățământul online este diferit față de învățământul fizic, lucru demonstrat prin prisma performanțelor academice ale studenților care sunt semnificativ statistic diferite față de cele înregistrate în mediul față în față. Mai mult decât atât, performanțele academice din mediul online sunt determinate într-o măsură mai mare decât cele față în față de forme de motivație, în special de cele de natură pozitivă.

Aceste rezultate pot avea o serie de implicații în mediul academic, atât pentru studenți, cât și pentru ceilalți stakeholderi antrenați în procesul de învățământ. Așadar, acest studiu poate avea utilitate pentru studenți, în sensul că le arată care sunt factorii motivaționali care influențează nivelul performanțelor academice, astfel încât aceștia să-și stabilească o strategie prin care să atingă performanțe cât mai ridicate. Pentru ceilalți stakeholderi implicați în procesul de învățământ (cadre didactice, organisme de management participativ), este utilă cunoașterea motivațiilor studenților pentru a proiecta activități didactice atractive, dar și pentru a propune recompense corespunzătoare (mărirea burselor, extinderea locurilor la buget, afiș cu studentul semestrului la avizier, etc.).

În cadrul acestei cercetări, chestionarul aplicat online a necesitat măsurarea unor itemi pe o scală de tip Likert de la 1 la 5. Scala a fost utilizată atât pentru măsurarea intensității de manifestare a formelor motivației asupra performanțelor academice (de la 1 – într-o foarte mică măsură la 5 – într-o foarte mare măsură), cât și pentru evaluarea nivelului performanțelor academice ale studenților (de la 1 – total nesatisfăcătoare la 5 – total satisfăcătoare). Astfel, se poate identifica ca limită a cercetării sinceritatea respondenților și aprecierea incorectă a nivelului performanțelor obținute, în sensul evaluării întrebărilor dintr-o perspectivă subiectivă, care poate afecta rezultatele.

Având în vedere faptul că această lucrare este un studiu-pilot, care va reprezenta fundamentul unei lucrări de disertație, se recomandă să se efectueze o analiză a formelor de motivație în funcție de mediul de învățare, precum și ce tip de factori motivaționali (interni sau externi) exercită o influență mai mare asupra motivației. Mai mult, o cercetare viitoare poate include și o analiză a formelor de motivație în funcție de programul de studii pe care îl urmează studentul sau în funcție de mediul în care acesta locuiește.

Bibliografie

1. Academia Română (2016). *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*. Ediția a III-a ed. București: Universul Enciclopedic.
2. Alkış, N., & Taşkaya Temizel, T. (2018). The Impact of Motivation and Personality on Academic Performance in Online and Blended Learning Environments. *Educational Technology & Society*, 21(3), 35-47.
3. Alqudah, N., Jammal, H.M., Saleh, O., Khader, Y., Obeidat, N., & Alqudah, J. (2020). Perception and experience of academic Jordanian ophthalmologists with E-Learning for undergraduate course during the COVID-19 pandemic. *Annals of Medicine and Surgery*, 59(8), 44-47.
4. Bravo-Agapito, J., Romero, S., & Pamplona, S. (2021). Early prediction of undergraduate Student's academic performance in completely online learning: A five-year study. *Computers in Human Behavior*, 115(2), 106-117.
5. Burduș, E., & Popa, I. (2018). *Fundamentele managementului organizației*. 3rd ed. București: Pro Universitaria.
6. Corboș R., Bunea, O., Zamfir, A., & Gora, A. (2020). Going online: the influence of COVID-19 on student's learning experience. București, *Proceedings of the 14th International Management Conference*, 5-6 Noiembrie 2020, 355-368.
7. Hasan, N., & Bao, Y. (2020). Impact of "e-Learning crack-up" perception on psychological distress among college students during COVID-19 pandemic: A mediating role of "fear of academic year loss". *Children and Youth Services Review*, 118 (3), 105-114.
8. Limani, Y., Hajrizi, E., Stapleton, L., & Retkoceri, M. (2019). Digital Transformation Readiness in Higher Education Institutions (HEI): The Case of Kosovo. *International Federation of Automatic Control*, 52-57.
9. Oprea, O. M. (2017). *Rolul motivației în stimularea succesului școlar*. Disponibil la: <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/2095> accesat în 15 februarie 2021.
10. Robotă, M. R. (2018). *Personalitate, motivație și performanță academică*. Iași: Institutul European.
11. Xie, K., Vongkulluksn, V., Lu, L., & Cheng, S. (2020). A person-centered approach to examining high-school students' motivation, engagement and academic performance. *Contemporary Educational Psychology*, 62(4), 10-18.